הדרה דהיינו פת סובין) אבל (ה) איפכא (יב) שרי: **ד** [ז]מצילין (יג) מיוה"כ לשבת אבל לא משבת (ו) ליוה"כ ויו"ט ולא לשבת הבאה [ח]אבל מיוה"כ למוצאי יוה"כ מצילין (יד) מזון סעודה אחת: **ה** [ט]מצילין (טו) לחולה ולזקן ולרעבתן כבינוני: **ו** [י]הא דאין מצילין אלא מזון ג' סעודות היינו דוקא בשני כלים אבל בכלי א' מצילין אפילו יש בו מאה סעודות [כ]ואפילו (טז) פירש (ז) טליתו וקיפל והביא לתוכו וחזר וקיפל והביא לתוכו מותר כיון שמוציא הכל בפעם אחת: **ז** [ל]מותר להציל * כלי תשמישו (ח) [מ]הצריכים לו לאותו היום (יז) כגון כוסות וקיתוניות: **ח** [נ]ולובש כל מה שיכול ללבוש ומוציא ופושט (יח) וחוזר ולובש ומוציא ופושט (יט) [ס]ויש מי שאומר שאינו לובש ומוציא אלא פעם אחת בלבד: **ט** [ע]ואומר לאחרים (כ) בואו והצילו לכם כל אחד מזון שלש סעודות (כא) ויכולים ללבוש כל מה שיוכלו ללבוש אם רוצים זוכים בו מן ההפקר * (כב) [פ]כיון (ט) שאמר הצילו לכם (כג) ואם אינם רוצים לזכות אלא רוצים להחזירו לקבל שכר על הצלתם הרשות בידם (כד) ולא הוי שכר שבת: **י** (כה) כל הצלה שאמרנו [צ]אינה אלא לחצר אחרת המעורבת אבל לא לשאינה מעורבת

ז שם ח הר"ן ממשמעות הגמרא ובשם הירושלמי וה"ה בסמ"ג בשם הרשב"א ט ה"ה שם בשם הירושלמי י שבת ק' במשנה כ שם בפי' ופשט' ל שם משנה מ שם ברש"י נ שם במשנ' וס"ל דדברי הכל סוף טור והתרומה וסמ"ג ס ב"י לדעת רמב"ם דס"ל דדברי רבי יוסי הם ות"ק פליג עליה והלכה כת"ק ע שם במשנה וגמרא פ פירוש רש"י שם צ שם במשנה וכת"ק וכ"פ רמב"ם בפכ"ג

באר היטב

סעודות עס"ס וכ"כ הרב"י דאפילו יש לו מה יאכל רשאי להציל מ"א: (ה) איפכא. וה"ה בשר ודגים או שאר ב' מינים שיכול לומר במין השני אני חפץ ש"ג מ"א: (ו) ליום הכפורים. כגון שחל יוה"כ בא' בשבת דהא לא אכיל עד לאורתא ולאורתא ליטרח וליתי. נ"ל דאע"ג דלא מקלע יוה"כ ושבת סמוכים להדדי כתבו דין זה לאשמעינן דאם יוה"כ ביום ה' ויודע שלא ימצא לקנות ביום ו' מצילין מ"א: (ז) טליתו. אפי' היה המזון בכלים ומערה אותן לתוך הטלית שרי אבל להניח הרבה כלים מלאים תוך הטלית ולהוציאם בבת אחת אסור כיון שהם כלים מחולקים מ"א ור"ן: (ח) הצריכים. פי' לצורך סעודה: (ט) שאמר. אבל אי לא אמר לא הוי הפקר כיון שיכול

משנה ברורה

דאין כאן שייכות ערמה לומר פת הדראה ניחא לי: (יב) שרי. מפני שיכול לומר מהמת בהילותי שכחתי ולקחתי פת הדראה אבל באמת אני רוצה לאכול פת נקיה (ד) ואפילו לכתחלה יכול להציל פת הדראה ואח"כ נקיה. וה"ה בשר ודגים או שאר שני מינים אפי' אם הציל כבר מין אחד יכול לומר במין השני אני חפץ [אחרונים]: (יג) מיוה"כ לשבת. דהא ביום השבת לא יוכל להכין משא"כ משבת ליו"ט דהא יוכל להכין ביו"ט גופא וכן משבת ליוה"כ וכגון שחל יוה"כ באחד בשבת ג"כ אסור דהא לא אכיל עד לאורתא במוצאי יוה"כ ולאורתא ליטרח וליתי ואע"ג דלא מקלע לדידן יוה"כ ושבת סמוכים להדדי כתב השו"ע זה הסעיף (ה) לאשמועינן דאם יוה"כ חל ביום ה' ויודע שלא ימצא לקנות על השבת ביום ו"ו מצילין: (יד) מזון סעודה אחת. מפני הסכנה שיתעטנו עוד כשלא יזדמן להם מה לאכול (ו) ומ"מ בשבת לא רצו להתיר מה"ט למוצאי יוה"כ דחמירא: (טו) לחולה ולזקן וכו'. דלא חלקו חכמים בשיעור ג"ס בין להקל בין להחמיר: (טז) פירש טליתו. ואפילו (ז) אם היה המזון בכמה כלים ומערה אותן לתוך הטלית שרי אבל להניח הרבה כלים מלאים תוך הטלית ולהוציאם בבת אחת אסור כיון שהם כלים מחולקים: (יז) כגון כוסות וקיתוניות. וה"ה שאר כלים הצריכים לו לצורך סעודותיו כגון כפות וסכינים וכדומה [פמ"ג]: (יח) וחוזר ולובש. והא דלא שריך באוכלין ומשקין לחזור ולהוציא (ח) משום דהתם חיישינן שמא ישכח שבת ויכבה אבל הכא כיון שלא התירו אלא דרך לבישה רמי אנפשיה ומדכר (ט) ואה"נ דלהוציא מלבושים בידו אין מותר כ"א מה שצריך לו לאותו יום כאוכלין ומשקין: (יט) ויש מי שאומר וכו'. והלכה (י) כדעה קמייתא: (כ) בואו והצילו לכם. אבל אין יכול לבקשם שיצילו בשבילו דלא הותר לו כ"א ג' סעודותיו הצריכים לו לשבת וכתב בח"א דאפשר דמעצמם יכולים להציל בשבילו אפילו יותר מג' סעודות והא דלא התיר בשו"ע להם כ"א ג' סעודות (יא) היינו דוקא כשהם מצילין בשביל עצמם: (כא) ויכולים ללבוש וכו'. ובזה יכול לומר בואו והצילו עמי דהיינו בשבילי דבמזונות משום דלא חזי ליה כ"א ג"ס לכך הוכרח לומר הצילו לכם משא"כ בלבושין דקחזי ליה לכולי יומא [גמרא] ומש"כ ואם רוצים וכו' אמזון קאי ופשוט דגם הם יכולים לפשוט ולחזור וללבוש ולהוציא כמותו: (כב) כיון שאמר הצילו לכם. אבל (יב) אי לא אמר הצילו לכם לא הוי הפקר שהיה יכול לומר אני הייתי ממצא לי אנשים ישראלים שהיו מצילים לעצמם ומחזירים לי גם שהייתי יכול להציל ע"י א"י כמ"ש סכ"ו: (כג) ואם אינם רוצים לזכות. מפני שיודעים שלא מרצונו הפקירו: (כד) ולא הוי שכר שבת. דמעיקרא (יג) לאו אדעתא דשכר פעולה נחתי ומהפקירא קזכו. אם החזירו לו ואח"כ מבקשים שכר בחול בודאי צריך לשלם לו אבל בשבת יש סברא לומר דהוא שכר שבת אחרי שבשכר החזיר לו מעצמו שוב לא יכול לומר מהפקירא קזכינא לעצמי וכשנוטל שכר שבת הוא נוטל עיין במ"א מש"כ בזה בשם שלטי הגבורים ועיין בא"ר שמפקפק עליו. והנה על מה שכתב השו"ע דזוכה מן ההפקר כתב המ"א עיין בח"מ סימן רע"ג וסי' שס"ח דדינא דמלכותא דלא מהני יאוש והפקר דהכא שאני כיון שאמר הצילו לכם. איתא בגמרא דחסיד לא יטול שכר דיש לו לוותר משלו בכל דבר שיש בו נדנוד עבירה: (כה) כל הצלה וכו'. היינו

כן

באור הלכה

כשמשאו שלא כדרך הוצאה: * כלי תשמישו וכו'. עיין במ"ב ועיין בתו"ש דכלי שתיה יכול להציל לצורך כל היום: * כיון שאמר הצילו לכם. עיין במ"ב והוא מדברי המ"א וב"ח והנה זה פשוט לדעת השו"ע וגם מסתבר דאם לא אמר כלל הצילו לכם לא הוי הפקר ממילא דלא דמי לזוטו של ים וכמו שכתב הב"ח דמצוי להציל ע"י א"י או ע"י אנשים ישראלים שמצילים ומחזירים לבעליהם אבל אם אמר בואו והצילו ולא אמר לכם אמאי אינם יכולים לזכות בו דבודאי לא היה דעתו שיצילו בשבילו והוא יתן להם שכר טרחא דזה אסור הוא כיון שבשכר הציל מזון ג"ס [ודברי הב"ח בענין זה לא זכיתי להבין] אע"כ דילינו

שער הציון

מתוך הב"ח גופא וכן משמע בביאור הגר"א ודלא כהט"ז שרוצה לצדד דלדעה זו שהוא דעת הב"ח בכל גווני שרי במצות שהוא דבר חשוב דחיישינן דאי לא שרית ליה לטלטל ולהצניע אתי לכבויי ואף שראיתי בדה"ח שכתב שיש לסמוך על הט"ז מעיקר הדין אין מקור לדבריו ומ"מ בודאי אין למחות ביד המקילין כמותו וכמו שכתבתי בבה"ל: (ד) תו"ש: (ה) מ"א: (ו) מ"א: (ז) מ"א בשם הפוסקים: (ח) ט"ז בשם רשב"א: (ט) א"ר ופמ"ג: (י) א"ר משום דהוא רק דעת יחידאה נגד כל הפוסקים וכן משמע בהגר"א לעיל סימן ש"א סמ"ד: (יא) כנ"ל ליישב דבריו דלא תקשה עליו מסעיף זה ובאמת קשיא דמסתבר הוא דבזה נבוכין כבעה"ב גופא דבהול וחיישינן שיבוא לכבות משא"כ בזה: (יב) מ"א: (יג) רש"י: